

Matiak Lugaritzeko babesdun etxebizitzak inauguratu ditu

- 51 etxebizitzak, alokairu-erregimenean, egoitza tradizionalen alternatiba erreal bihurtu dira
- Europako iparraldeko herrialdeen erreferentziazko erduei buruz urteetan egindako ikerketek etxebizitzak eraikitzea eta abian jartzea eragin dute.
- Estatuan bakarrak, etxebizitzak iraupen luzeko zinketen erdua eremu komunitarioan eraldatzen dute.

Donostia, 2023ko ekainak 15. Gaur goizean inauguratu dira ofizialki Donostiako Antiguu auzoan kokatutako Lugaritzeko Babesdun Etxebizitzak. Ekitaldi horretan, Mari Carmen Garmendia Matiako Patronatuko presidentea ongietorria egin die bertaratutako guztiei. Horien artean, proiektu berritzaile hau babestu duten erakundeetako ordezkariak.

Eneko Goiak (Donostiako alkatea), Denis Itxasok (Espainiako Gobernuaren EAEko ordezkaria) eta Markel Olanok (Gipuzkoako ahaldu nagusia), etxebizitzak martxan jartzeko egindako ekarpenen bidez erakundeek inplikazioa dutela nabarmendu dute. Ildo horretan, etxebizitzek IMSERSOren finantzaketa dute Estatuko Aurrekontu Orokorren bidez, Gipuzkoako Foru Aldundiarena Berreskurapen eta Erresilientzia Planaren bidez, Next Generation funtsen bidez eta Donostiako Udalarena partzela lagapenaren bidez.

Zergatik jaiotzen da Lugaritz?

Adinekoen errealitate soziodemografikoak honako ezaugarri hauek ditu:

- Alde batetik, mendetasun-egoeren gorakada eta askotariko laguntzak izateko beharra nabarmentzen dira.
- Bestalde, adinekoen lehentasunak eta bizimoduak gero eta askotarikoagoak dira, eta baita haien errealitateak ere.

Gainera, bizileku-ereduei dagokienez, ikusten da adineko pertsona gehienek beren etxean bizitzea aukeratzen dutela, eta bertan zahartze-prozesuari jarraipena eman nahi diotela. Hala ere, batzuetan, etxebizitzaren beraren ezaugarriek mugatu eta zaildu egiten dute adinekoen egunerokotasuna, laguntza behar duten heinean.

Errealitate eraldatzaile eta trantsiziozko horrek hamaika erronka eta erronka ditu gizartean, eta formula eta planteamendu berriak behar ditu.

Gaur egun, komunitatean dauden bi bizileku-eredu motetatik abiatzen gara. Eredu horietan, mendekotasun-egoeran dagoen pertsona batek eta bere bizi-proiektua partekatzen duten pertsonak beren errutinari jarraipena ematen diote:

- Alde batetik, etxebizitza, non pertsonak bere eguneroko bizitza bizi duen bere lehentasunen, erritmoaren eta bizimoduaren arabera.
- Bestalde, egoitza-zentro bat, non pertsona babes-ingurune batean bizi den eta zentroan bertan antolatuta dauden laguntzak dituen.

Kasu horietan, non zinketen beharraren intentsitate handia dagoen, gaur egun ez dago egoitza-bizileku ereduaren alternatibarik. Hori dela eta, Lugaritzeko etxebizitzak bizitoki mota

berri bat dira, eta, bertan, etxebizitza baten izaera eta egoitza-ingurune batek eskaintzen duen segurtasun- eta erosotasun-sentimendua gordetzen dira.

Zer da Lugaritz?

Lugaritz babesdun etxebizitza-eredu berri bat da, egoitzen alternatiba, eta egoera, lehenetasun eta behar anitzei erantzun berri bat ematen die.

Europako iparraldeko herrialdeen erreferentziako erduei buruz urteetan egindako ikerketetan jasotako esperientzietan, ikaskuntzetan eta ebidentzietan oinarritzen da.

Gainera, ezagutza sortzeko gune bat da, ikerketaren esparru batetik abiatuta, Donostia-San Sebastianen testuinguruan, eta ostatu-irtenbide hori pertsonen beharretara eta lehenetasunetara nola egokitzen den agerian uztea du helburu.

Lugaritzeko etxebizitzak hiru ardatz nagusitan oinarritzen dira.

- **Komunitatearekin konexioa:**
Lugaritzen bizi den pertsonak komunitatearekin dituen harremanak eta partaidetza mantendu ahal izango ditu. Ingurunean eskuragarri dauden zerbitzu, baliabide eta prestazio publiko, pribatu eta sozialekiko lotura (gizarte-zerbitzuak, osasun-zentroa, dendak, elkarteak, GKEak, etab.). Pertsonak eskatzen dituen zerbitzu horien guztien kudeaketa erraztuz.
- **Erreferentziako profesionala:**
Horretarako, etxebizitzek pertsona bakoitzaren plana errazten duen profesional baten laguntza dute. Profesional horrek zerbitzuen existentziari eta haien buruzko informazioa ematen du, eta komunitatean dauden zerbitzu, baliabide eta prestazioen koordinazioa bideratzen eta errazten du.
- **Diseinua:**
Bizitza osorako autonomia eta zaintza sustatzeko pentsatutako diseinu irisgarria, bizilagunen arteko harremanak sustatzen dituzten espazio komunak dituen inguruan. Etxebizitzan bizitzen jarraitu ahal izateko diseinua, nahiz eta laguntza asko behar izan.

Nolakoak dira etxebizitzak?

51 etxebizitza:

- Bi edo hiru logela, bi bainugela, guztiz hornitutako sukaldea eta terraza. Irisgarria, mugikortasun libre eta eroso eta argiztapen naturalekoa ahalbidetzen duena.
- Koloreei eta materialei dagokienez, tonalitateen arteko kontrastea eta bereizketa hartu dira kontuan, ikusmen-arazoak edo dementziaren bat izan dezaketen pertsonen orientazioa errazteko.
- Pertsonak bere altzariekin (sofa, ohea, dekorazioa, etab.) hornitzen du etxebizitza, espazioa bere etxe bihurtzeko.
- Gela nagusia laguntza-maila desberdinak behar dituen pertsonarentzat pentsatuta dago. Gainera, diseinuak kanpoaldeko eta egongelako ikusizko elkarreaginak ahalbidetzen ditu, ohean denbora ematen duten pertsonengan pentsatuta. Bainugela bat du, guztiz hornitua eta logelaren barruan egokituta.
- Bigarren gela zaintzailearentzat da, eta bere bainugela ere badu, erabat hornitua. Bigarren gela horrek etxebizitzara sartzeko bere ate independentea du, ate nagusia ez bezalakoa, intimitate- eta pribatutasun-espazio bat eta atsedeen-orduak errazteko.

Espazio komunak

Espazio komunak bizilagunek erabiltzeko gune irekiak dira. Horrela, interakzio soziala sustatzen da, non pertsonak komunitatean lotura berriak sortzeko aukera duten, espazioa, esperientziak eta kidetasunak partekatu ahal izateko.

Gainera, pertsonak errutina aktiboa eta atsedena izateko espazioak daude, hala nola:

- Paseatzea ahalbidetzen duten barruko espazioak.
- Erlaxatzeko bankuak.
- Patioak argi naturalarekin.
- Landareak eta dekorazio-elementuak.
- Txokoak

Auzoa

Kanpoko espazioak eta espazio publikoak honako alderdi hauek ditu:

- Plaza erabat irisgarria da, eta bertatik etxebizitzaren atari nagusira sartzen da.
- Igoailu publikoek Zarautz etorbidea eta Gurutze kalea lotzen dituzte. Horrela, hobetu eta erraztu egiten da zerbitzu, denda eta guneen hurbiltasuna, adibidez, ospitalea, auzoko farmazia eta dendak edo garraio publikoa.
- Berminghameko kafetegia eta eguneko zentroa plaza berean daude, eta bizitza eta elkarrekintza komunitarioa sortzen duten espazioak izatea ahalbidetzen dute.
- Plazaren eta etxebizitzaren inguruan eraikitako pasealekuak, oinez ibiltzeko eta kanpoko jarduera fisikoa ingurune natural batekin kontaktuan egiteko aukera ematen dutenak.

Norentzat dira?

Lugaritzeko etxebizitzak adinekoentzat pentsatuta daude, laguntza eta zaintza beharrak direla-eta, etxebizitza egokitu eta irisgarri berri bat behar dutenak, beren eguneroko bizitza errazten duen ingurune batean.

Horrela, bizitza independentea sustatuz bere bizi-proiektuari jarraipena eman nahi zaio, modu pertsonalizatuan behar diren zainketak antolatzen eta aukeratzen lagunduz. Eta kasu bakoitza kudeatzen duen profesional baten laguntzarekin. Gainera, bizilagunekiko eta komunitatearekiko harreman- eta gizarte-sarean lagundu ahal izango da.

Era berean, Lugaritzeko etxebizitzak laguntza behar duten familiei zuzenduta daude. Halaber, etxebizitza-aukera bat da zaintzaile profesional batekin bizi diren pertsonentzat edo eguneroko bizitza erraztuko duen ingurune bat behar duen beste edozein egoerarentzat.

Laburbilduz, Lugaritz etxebizitza-alternatiba bat da, bizi-modu, -estilo eta -erritmo desberdinak zaintzea bermatzen duena, honako hauetarako:

- Senar-emazteak / Bikotea
- Seme-alaba batekin bizi diren senar-emazteak / den bikotea
- Anai-arrebak
- Lagunak
- Bakarrik bizi den pertsona

Horrela, Lugaritzen bizi diren pertsonak beren bizi-proiektuari jarraipena eman ahal izango diote, beren lehentasun, errutina eta ohiturekin jarraituz eta beren nahiak betez, helburu pertsonalak aukeratuz eta betez.

matia

Nola bizi zaitezke etxebizitza batean?

Lugaritzeko etxebizitzak ezagutu nahi dituzten pertsonak Matia Orienta zerbitzuarekin harremanetan jartzera gonbidatuta daude, informazioa eskatzeko eta balizko bisita bat egiteko.

- 943317123
- matia.orienta@matia.eus

Matia buruz

Matia irabazi-asmorik gabeko fundazio pribatua da, interes orokorrekotzat jotzen da, eta 130 urte baino gehiagoko esperientzia du Gipuzkoan zerbitzu soziosanitarioak, etxez etxeak eta komunitarioak ematen. Patronatuko kideak hainbat lanbide-eremutako 7 pertsona dira, eta bakoitzak bere borondatez hartzen du parte bere gobernantzan.

Gizarteari ekarpena egiteko asmo argiarekin, Matian ezagutza eta berrikuntza etengabe bilatu, garatu eta aplikatzea nabarmentzen da, baita gizartean zabaltzea ere (I+G+b), Matia Institutu Gerontologikoaren bidez. Institutu hori 2003. urtetik dago martxan.

Zerbitzuak hainbat asistentzia-mailatan ematen dira, bai osasunaren arloan, bai egoitza-, komunitate- eta etxe-zerbitzuetan, eredu integral baten pean eta pertsona ardatz hartuta, autonomia-, duintasun- eta pertsonalizazio-printzipioetan oinarrituta.